

Nowa ustawa dotycząca mediacji

Mediacja odciąży sądy - ustawa z dnia 10 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów (Dz.U. z dnia 13 października 2015 r.)

Z dniem 1 stycznia 2016 r. wejdzie w życie nowa ustawa wprowadzająca system usprawnień proceduralnych i organizacyjnych, które mają zachęcać strony do prób polubownego rozwiązania sporu przed skierowaniem sprawy do sądu lub w toku postępowania sądowego a także zapewnić odpowiednią jakość usług mediacyjnych. Przyjęte zmiany mają na celu skrócenie i usprawnienie procesów sądowych oraz obniżenie kosztów sporów, zarówno po stronie obywateli jak i państwa. Szersze wykorzystanie mediacji umożliwi stronom sporu zakończenie konfliktu w tańszy, szybszy i mniej sformalizowany sposób niż na drodze sądowej a przedsiębiorcom pozwoli zachować dotychczasowe relacje gospodarcze. Propozycje zmian zakładają upowszechnienie wykorzystywania mediacji i arbitrażu w sprawach cywilnych (również rodzinnych, gospodarczych i z zakresu prawa pracy).

I. Zmiany w zakresie mediacji

- Wprowadzenie obowiązku informowania w pozwie czy strony podjęły próbę polubownego rozwiązania sporu przed skierowaniem sprawy do sądu. W przypadku, gdy nie podjęto takiej próby, powód powinien wyjaśnić przyczyny. To uświadomi stronom, że każdy spór powinien zostać poprzedzony oceną, czy sprawa może zostać zakończona polubownie, a także ułatwi sędziemu podjęcie decyzji o skierowaniu stron do mediacji w toku postępowania sądowego.
- Wzmocnienie obowiązku informowania przez sąd o możliwości skierowania sprawy do mediacji, szczególnie na wstępnym etapie postępowania. Podkreślony zostanie obowiązek sędziego do dokonania oceny, czy sprawa może zostać rozwiązana poprzez mediację. Sędzia będzie mógł nakazać stronom wzięcie udziału w spotkaniu informacyjnym, na którym uzyskają informację na temat mediacji, albo wezwać strony na posiedzenie niejawne. Sąd będzie mógł skierować strony do mediacji na każdym etapie sprawy a także więcej niż raz w toku postępowania.
- Uporządkowanie kwestii proceduralnych dotyczących mediacji. Strony uzyskają pierwszeństwo przy wyborze mediatora, natomiast mediator będzie mógł zapoznać się z aktami sprawy zaraz po przystąpieniu stron do mediacji. Dane kontaktowe stron sąd przekaże mediatorowi w jak najkrótszym czasie, a mediacja będzie mogła zostać wyznaczona na okres do 3 miesięcy.
- Jeżeli nie dojdzie do wszczęcia mediacji przedsądowej z powodów niezależnych od wierzyciela (np. druga strona nie wyrazi zgody na mediację), wierzyciel zachowa pozytywne skutki związane z przerwaniem biegu przedawnienia roszczenia, jeżeli wniesie pozew w terminie 3 miesięcy.
- Wprowadzenie wymagań dotyczących kwalifikacji stałych mediatorów w celu

zagwarantowania wysokiej jakości usług. Mediatorzy posiadający odpowiednią wiedzę i umiejętności będą mogli zostać wpisani na dostępną w Internecie listę stałych mediatorów prowadzoną przez prezesa sądu okręgowego.

- Zaliczenie kosztów mediacji prowadzonej na skutek skierowania przez sąd do kosztów sądowych, co umożliwi zwolnienie osób niezamożnych od kosztów mediacji.
- Stworzenie systemu zachęt finansowych dotyczących kosztów sądowych, np. wniosek o zatwierdzenie ugody pozasądowej zawartej przed mediatorem zostanie zwolniony od opłaty sądowej. Jeżeli do zawarcia ugody dojdzie przed rozpoczęciem rozprawy, sąd zwróci stronom całość uiszczonej opłaty sądowej.
- Przy ustalaniu wynagrodzenia adwokata oraz radcy prawnego sąd weźmie pod uwagę jego zaangażowanie w czynności podjęte w celu polubownego rozwiązania sporu również przed wniesieniem pozwu.
- Sąd uzyska możliwość obciążenia strony, która w sposób oczywiście nieuzasadniony odmówiła poddania się mediacji, częścią kosztów powstałych na skutek zdecydowanie naganego i nielojalnego zachowania strony względem sądu lub przeciwnika procesowego.
- Umocowanie prawne funkcji koordynatora ds. mediacji w sądach okręgowych. Działania koordynatorów przyczynią się do szerszego stosowania mediacji, co odciąży sądy. Koordynatorem wyznaczony zostanie sędzia, lider mediacji w swoim środowisku.
- Na liście stałych mediatorów prowadzonych przez prezesów sądów okręgowych na wniosek mediatora znajdzie się informacja dotycząca wpisu mediatora na listy prowadzone przez organizacje pozarządowe i uczelnie. Dodatkowa informacja poszerzy zakres danych dostępnych stronom oraz sędziemu i przyczyni się do ułatwienia podjęcia decyzji o wyborze mediatora.

II. Zmiany w zakresie arbitrażu

- Wprowadzenie jednoinstancyjności prowadzonych w sądach powszechnych spraw ze skarg o uchylenie wyroku sądu polubownego oraz o uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroków zagranicznych sądów polubownych oraz ugód zawartych przed tymi sądami.
- Skrócenie terminu na wniesienie skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego z trzech do dwóch miesięcy.

Z pełnym tekstem ustawy można zapoznać się [TUTAJ](#)

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 20 stycznia 2016 r. w sprawie prowadzenia listy stałych mediatorów dostępne jest pod adresem <http://dziennikustaw.gov.pl/DU/2016/122>